

Region Jämtland Härjedalen revisorer

Datum
2020-03-09

Diarienummer
REV/5/2020

Handläggare
Leif Gabrielsson
063-147528

Regionfullmäktige

Förslag till budget år 2021 för regionens revisorer

Regionens revisorer överlämnar härmed förslag till budget för verksamhetsåret 2021.

Kommunallagen ger grundförutsättningarna för revisorernas arbete. I lagen föreskrivs att revisorerna årligen, och i den omfattning som följer av god revisionssed ska granska all verksamhet. Revisorernas reglemente som Regionfullmäktige fastställt innebär viktiga utgångspunkter för revisorernas granskningsarbete.

Revisorerna ska pröva om verksamheter sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom styrelsen och nämnderna är tillräcklig. Revisionen genomförs enligt lagar och förordningar och i enlighet med god revisionssed. Revisorernas uppdrag är i grunden omfattande och kräver en ständig uppdatering och analys av det som pågår och planeras inom Regionen. Granskningsarbetet ligger till grund för revisorernas revisionsberättelse till Regionfullmäktige inför dess ansvarsprövning.

Revisorerna beslutar självständigt om granskningsarbetets omfattning och inriktning. Årets planerade granskningar redovisas i en revisionsplan som baseras på en risk- och väsentlighetsanalys som fokuserar på styrning, uppföljning och intern kontroll. Enligt kommunallagen ska revisorerna biträddas av sakkunniga. Sakkunnigt stöd till regionens revisorer utgörs av det egna revisionskontoret med fyra certifierade revisorer och en administratör samt upphandlat stöd från olika revisionsbyråer.

För att utföra uppdraget granskas rutiner, processer och system inom regionen för att bedöma hur olika verksamheter utför sina uppdrag och identifiera potentiella förbättringsområden. Granskning av exempelvis lönehantering, upphandling eller någon sjukvårdprocess kräver samma arbetsinsats av revisorerna hos Region Jämtland Härjedalen som hos Region Västernorrland eller Region Västerbotten.

Förutom grundläggande granskning av Regionstyrelse, Hälso- och sjukvårdsnämnd, Regionala utvecklingsnämnden, Patientnämnd samt två gemensamma nämnder och externa utförare i Hälsovalet görs även verksamhetsrevision av Landstingsbostäder, Länsstrafikbolaget, Jamtli, Torsta, Samordningsförbundet, Norrlandstingens regionförbund, Norrtåg och Almi-Mitt samt fördjupade granskningar enligt fastställd revisionsplan.

Efter en kraftig neddragning av revisorernas budget 2018 och därefter ingen pris- och löneuppräknings 2019 och 2020 har den ekonomiska situationen för regionens revisorer blivit mycket ansträngd. En sammanställning över revisorernas budget/anslag i de övriga regionerna i Norrland samt region Värmland som 2015 hade samma revisionsanslag som Region Jämtland Härjedalen bifogas revisorernas förslag till budget. Sammanställningen visar att budget till revisorerna hos Region Jämtland Härjedalen inte uppräknats som hos de andra regionerna utan budget för 2020 är lägre än vad den var 2015. Arbetsuppgifterna har under perioden utökats och driftkostnader för revisionen, t ex upphandlade granskningsresurser har stigit under åren och lönerrevision för tjänstemän på revisionskontoret har genomförts varje år enligt regionens rutiner.

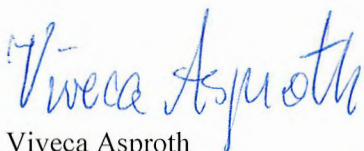
Under 2020 kommer Länstrafikbolaget att avvecklas och flyttas in i regionala utvecklingsförvaltningen vilket innebär ett utökat revisionsuppdrag då bolagets räkenskaper som tidigare har granskats av auktoriserad revisor istället ska granskas av regionens revisorer.

Regionens revisorer har sedan ett par år tillbaka etablerat en länssamverkan inom kommunal revision där revisorer hos kommuner och region planerar och diskuterar gemensamma granskningar och utbildningar. Arbetet med samverkan koordineras och samordnas av regionens revisionskontor.

Det begärda anslaget uppgår till 5 900 000 kronor utifrån de förutsättningar som är kända i dagsläget. Preliminär revisionsplan för År 2021 samt en jämförelse för övriga norrlandsregioners anslag År 2015–2020 bifogas.

Enligt vad som redovisas ovan föreslår region Jämtland Härjedalens revisorer att 5 900 000 kronor anvisas för regionens revisorer för verksamhetsåret 2021.

För Region Jämtland Härjedalens revisorer

Viveca Asproth
Ordförande

Bernt Söderman
V ordförande

Bilaga

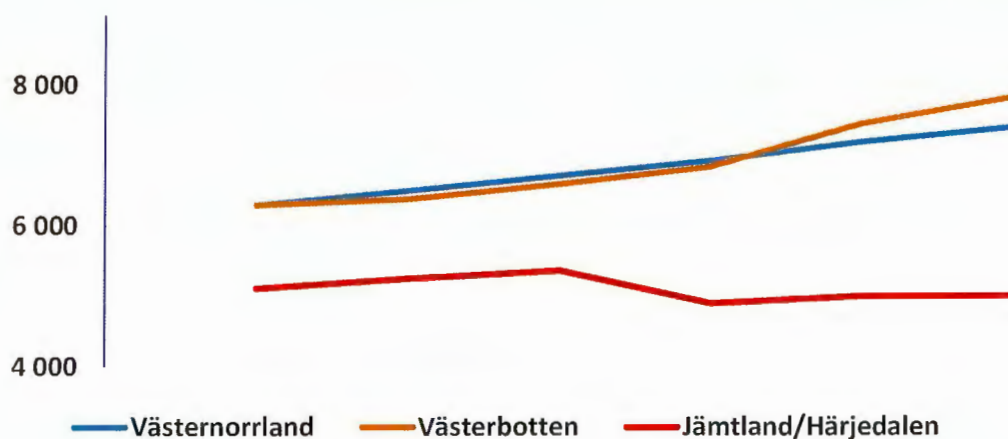
1. Jämförelse revisionsanslag
2. Preliminär revisionsplan 2021

Kopia till
Fullmäktiges presidium
Sekretariatet
Ledningsstab ekonomi

Bilaga 1: Jämförelse revisionsanslag

Jämförelse revisionsanslag 2015 - 2020 (Tkr)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Utveck- ling
Västernorrland	6 300	6 500	6 715	6 927	7 188	7 403	17,5%
Västerbotten	6 300	6 384	6 600	6 840	7 450	7 830	24,3%
Jämtland/Härjedalen	5 113	5 254	5 372	4 900	5 000	5 000	-2,2%

Kommentarer:

- Revisorerna hos Region Västerbotten erhöll extra medel 2019 i samband med regionbildning
- Revisorer hos Region Jämtland Härjedalen fick inga extra medel vid regionbildning 2015
- Minskat anslag 2018 (-600 tkr)
- Ingen pris- och löneuppräknings 2019 eller 2020 (-200 tkr)

Bilaga 2: Preliminär revisionsplan 2021

Preliminär revisionsplan 2021

Bakgrund

Enligt fullmäktigebeslut ska revisorerna inkomma med en preliminär revisionsplan och budgetäskande under våren innan budgetåret för att inrymmas i regionens budgetarbete.

Revisorernas uppdrag

Revisorernas uppdrag utgår ifrån kommunallagen och revisionens reglemente. Enligt kommunallagen ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. Revisorerna har att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

God revisionssed

Revisorernas granskning skall utgå ifrån god revisionssed. Revisionen ska vila på vedertagen praxis och inte vara godtycklig. God revisionssed syftar till ett väl underbyggt revisionsarbete som ger fullmäktige tillräckligt underlag för ansvarsprövning.

Årlig granskning

Revisorerna skall årligen genomföra en granskning som skall vara så omfattande att revisorerna årligen kan pröva och uttala sig om ansvarstagande för samtliga revisionsobjekt. Revisionsobjekt är styrelsen, nämnder och företag m fl.

Grundläggande granskning

Att följa, granska och pröva ansvarstagandet i styrelse, nämnder och beredningar är en grundläggande del av den årliga granskningen. I grundläggande granskning ingår att ta del av protokoll, beslutsunderlag, budgetdokument, verksamhetsplaner, reglemente, delegationsordning, ekonomi- och verksamhetsrapportering, delårsrapporter, verksamhetsberättelser, mm. Revisorernas dialoger med styrelse och nämnder och verksamhetsbesök är en del i den grundläggande granskningen.

Fördjupade granskningar

Utöver den grundläggande granskningen genomförs fördjupade granskningar där en sådan motiveras av revisorernas riskbedömning för att kunna göra sin slutliga bedömning av ansvarstagandet. Fördjupade granskningar sker i projektform och kan avse t ex. den interna kontrollen, funktioner och processer, redovisning, system och rutiner. Innan en granskning eller en större förstudie inleds ska en projektplan tas fram och stora projekt kan i vissa fall inledas med en förstudie.

Delårs- och årsbokslut

Granskning av styrelsens och nämndernas årsredovisningar och delårsrapport syftar till att pröva om redovisningen av verksamhetens resultat och ekonomi är rättvisande och fullständig samt om resultatet är förenligt med de mål som fullmäktige har lagt fast. Att räkenskaperna är rättvisande innebär att den externa redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ställning och att årsredovisning och delårsrapport är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed. Bedömningen ingår i revisionsberättelsen och ligger till grund för revisorernas uttalande om årsredovisningen kan godkännas. Årsredovisningen för det gångna året avslutas med att revisionsberättelsen fastställs och överlämnats till fullmäktige.

Vid granskning av årsbokslut tillämpas International Standards on Auditing (ISA). ISA utgör standard för redovisningsrevision och används av revisorer i samband med granskning av finansiella rapporter världen över. I Sverige tillämpas ISA av revisorer i såväl privat som statlig sektor och numera även inom kommunal sektor.

Lekmannarevision

Lekmannarevisorns uppdrag är definierat i aktiebolagslagen och i god revisionssed. Objekt för granskningen är bolagets styrelse och verkställande direktör (VD). Lekmannarevisorns uppdrag är att granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen skall vara så ingående och omfattande som god sed kräver. Uppdraget har samma innebörd som vid granskningen av regionen med undantag för granskning av räkenskaperna. Granskningen av om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt utgår från ägarens beslut och direktiv samt ekonomiska ramar för bolaget.

Gemensam granskning

Norra regionernas revisionskontor har ett upparbetat samarbete mellan varandra och det kommer fortsätta även 2021. Samarbetet bedöms som viktigt ur ett utvecklingsperspektiv då det ges möjligheter att studera, utvärdera och ta med sig erfarenheter av hur man arbetar inom andra regioner.

Gemensamma granskningar tillsammans med länets kommuner planeras att fortsätta. Arbetet med samordning och planering av granskningar och utbildningar görs av regionens revisionskontor.

Översiktlig riskanalys - Riskområden år 2021

Nedan beskrivs översiktligt de riskområden som vi i nuläget bedömer kvarstå år 2021 hos Region Jämtland Härjedalen. Riskbilden kan snabbt förändras vid utbrott av allvarlig pandemi som kan innebära att risker och förutsättningar för att utföra planerade granskningar snabbt kan ändras.

Ekonomi

Regionen har under en längre tid rapporterat stora ekonomiska underskott som har medfört att Regionens ekonomi är mycket ansträngd med ett ackumulerat underskott på 1,5 miljarder förutom åtaganden i ansvarsförbindelsen. Trots att regionen tillförs medel i samband med skattehöjning och ändring i kostnadsutjämningsystemet kräver situationen fortsatt arbete med besparingar och resultatförbättrande åtgärder. Återbetalning av redan tagna externa lån påverkar utrymmet för satsningar och investeringar.

Arbetet med ekonomistyrning för att nå en kort- och långsiktig ekonomisk balans kommer att kräva löpande översyn av verksamheter samt att åtgärder vidtas och följs upp.

Under åren har flera genomlysningar gjorts inom regionen och projekt och effektiviseringsåtgärder har startats utan att ge den besparingseffekt som planerats vilket kräver granskningsinsatser och analyser till orsaker av utebliven besparingseffekt.

Regionen har flera riktade statsbidrag som summerar till väsentliga belopp och det finns risk för återkrav om medlen inte används till vad de är avsedda för.

Granskningsområde: Har Hälso- och sjukvårdsförvaltningen en tillräcklig styrning och kontroll över den ekonomiska utvecklingen för att komma till rätta med den ekonomiska obalansen? Har styrelsen en planering och kontroll av likviditetsutvecklingen som innebär att betalningsförmågan säkras även om något oförutsett händer?

Finns en tillfredsställande beredning och uppföljning av de förbättrings- och sparåtgärder som syftar till att förbättra regionens ekonomiska situation?

Har Regionstyrelsen en tillräcklig styrning och kontroll över riktade statsbidrag så att de används till vad de är avsedda för.

Medarbetare

Inom regionens hälso- och sjukvårdsförvaltning pågår flera ändringar i arbetsscheman och andra förändringar görs för att vända den ekonomiska utvecklingen. Det finns risk för att kompetensförsörjning och bemanning påverkas av förändringarna som i sin tur påverkar produktionen och tillgängligheten till vård. Regionen står dessutom inför stora pensionsavgångar och svårigheter att rekrytera

ny personal ökar risken för att hälso- och sjukvården inte kan möta medborgarnas behov av god och säker vård.

Regionen hade under 2019 en hög personalomsättning av chefer (18%). Under 2020 kommer förändringar i arbetsscheman och andra organisatoriska förändringar inom främst hälso- och sjukvårdsförvaltningen att göras. Risk finns för produktions- och effektivitetsstörningar i verksamheterna vid förändringsarbete.

Granskningsområde: Har regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden en tillfredsställande styrning och kontroll att personalförsörjningen fungerar på ett tillfredsställande sätt för att upprätthålla hälso- och sjukvård för länets medborgare.

Har chefer och medarbetare förutsättningar för att göra ett bra arbete och verkställa besparingar och effektiviseringar?

Patient

Regionen är enligt lag skyldig att tillhandahålla en god hälso- och sjukvård för medborgare inom regionen. Tillgänglighet till vård och god patientsäkerhet är grundläggande för att tillhandahålla god vård. En granskning av tillgänglighet till vård 2019 visar på stora brister och regionen har under flera år haft problem att nå fastställda tillgänglighetsmål vilket drabbar länets medborgare som riskerar att inte få vård i tid och innebär också högre kostnader för regionen för de patienter som väljer att söka sig utomläns/utomlands. Den psykiska ohälsan ökar både för barn och vuxna vilket kräver fler insatser från hälso- och sjukvården.

Granskningsområde: Har regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden en tillfredsställande kontroll att hälso- och sjukvården är tillgänglig för länets medborgare som är i behov av vård och nås fastställda mål?

Verksamhetsresultat

Regionens årsredovisningar och tidigare granskningar har visat på brister att nå mål som beslutats av regionfullmäktige. Orsakerna beror på olika saker och resultatet från en granskning 2019 av regionens ärendehantering har bl a visat på brister i beredning inför beslut samt brister i styrning och uppföljning. De av Regionfullmäktige beslutade strategier och strategiska mål ska av styrelse och nämnder brytas ned i resultatmål som ska användas för en effektiv målstyrning. Målstyrningen har tidigare haft stora brister med bl a svag koppling mellan strategiska mål och resultatmål och har oftast inte varit mätbara vilket medför svårigheter att bedöma om målen har uppnåtts. Målstyrningen har förbättrats men innehåller fortfarande brister.

Projekt inom Regionala utvecklingsnämnden uppgår till stora belopp och bristande projektstyrning eller felaktig användning av projektmedel medför risk för återbetalning av projektmedel.

Det har i granskningar framkommit att verksamheterna har det svårt för chefer att prioritera olika projekt när de samtidigt ska genomföra kostnadsreduceringar och

upprätthålla tillgängligheten vilket leder till konkurrens om befintliga resurser. Samtidigt pågår en omställning till god och nära vård utifrån regeringens utredning. Finns förutsättningar att genomföra omställningsarbetet "god och nära vård" t ex. distansoberoende teknik inom primär- och specialistvård samt andra IT-utvecklingar som pågår eller kommer att behövas

Granskningsområde: Har styrelse och nämnder en effektiv och genomarbetad process för målstyrning och sker en ändamålsenlig beredning, styrning och kontroll av beslutade åtgärder så att krav och mål kan nås?

Har Regionala utvecklingsnämnden en tillfredställande styrning och intern kontroll av projektverksamheten?

Redovisningsgranskning

I revisorernas uppgift ingår att årligen pröva om räkenskaperna är rättvisande och den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen genomförs utifrån risk och väsentlighet och omfattar bl a. att granska rutiner och den interna kontrollen i processer.

- Finns rutiner och etablerade processer inom ekonomiområdet
- Är redovisningen i delårs- och årsbokslut rättvisande
- Följs regler, rekommendationer och rutiner inom ekonomiområdet

Övrigt

Revisorerna har också till uppgift att granska och utvärdera styrningen och kontrollen av verksamheter hos de företag och stiftelser som är knutna till Region Jämtland Härjedalen. Enligt lag ska Landstingsbostäder i Jämtland AB, Länstrafiken AB (bolaget kommer att avvecklas 2020 och flytta in i regionala utvecklingsförvaltningen), Stiftelsen Jamtli, Samordningsförbundet, Torsta AB, Almi-Mitt AB, Norrtåg AB, Norrlands Regionförbund granskas av lekmannarevisorerna minst en gång per år.

Granskningsområde: Har de olika styrelserna en tillfredsställande kontroll så att verksamheterna bedrivs ändamålsenligt och har en rättvisande redovisning.